

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ РАДНИЧКЕ ПАРТИЈЕ

Број: 03-07-6-430/23
Сарајево, 7. фебруар 2025. године

С А Д Р Ж А Ј

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Радничке партије за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Радничка партија прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Радничке партије за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Радничка партија се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	18.000,00	99,45
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	18.000,00	99,45
II	Остали приходи и друго	100,00	0,55
	Извори финансирања (I+II)	18.100,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Радничка партија је исказала расходе у укупном износу од 18.068,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Радничка партија. Скраћени назив: РП.

Радничка партија је регистрована код Основног суда у Добоју Рјешењем број: 085-0-О1-11-000-002 од 05.03.2012. године. Рјешењем Основног суда у Добоју број: 085-0-О1-21-000-001 од 04.03.2021. године уписана је промјена адресе сједишта политичке странке.

Сједиште политичке странке је у Теслићу, Карађорђева 54.

Лице овлаштено за заступање странке је Горан Бјелац, предсједник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2022. годину је Горан Бјелац.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Радничка партија има следећу организациону структуру:

-Сједиште у Теслићу.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Радничке партије за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Радничке партије обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и контролу финансијских извјештаја Радничке партије у периоду од 2012. до 2019. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршеног прегледа финансијског извјештаја за 2019. годину, издат је Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препоруком странци да пријављује све донације које је примала и да издаје потврде о пријему донације без обзира на начин на који су остварене, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави евиденције о приходима и расходима, да финансијске извјештаје Централној изборној комисији Босне и Херцеговине подноси на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља све извјештаје у законом прописаном року.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да Радничка партија није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Радничка партија прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

Радничка партија је у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину исказала расходе у укупном износу од 18.068,00 КМ.

Увидом у Програм утrophка средстава за 2022. годину који је доставила политичка странка, утврђено је да странка није планирала расходе.

С обзиром да политичка странка није у програму утrophка средстава планирала расходе, а да је у извјештајном периоду остварила расходе у износу од 18.068,00 КМ, сматрамо да је финансијска средства странке утrophила мимо програма утrophка средстава, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

¹ Финансијска средства из члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђеним својим програмом и статутом.

b) Радничка партија прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Странка није у годишњем финансијском извјештају пријавила неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у Изјаву од 28.03.2023. године, коју је Радничка партија доставила уз годишњи финансијски извјештај за 2022. годину, утврђено је да је физичко лице Горан Бјелац дао дио простора на кориштење политичкој странци без накнаде.

С обзиром да није имала обавезу да плаћа закуп пословног простора, странка је остварила неновчану донацију физичког лица, коју је требала евидентирати у пословним књигама и исказати у годишњем финансијском извјештају.

c) Радничка партија прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Радничка партија није водила правилне и потпуне евиденције о приходима и расходима, обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник) и није доставила додатну документацију, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Политичка странка у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја није исказала податке о броју потврде о примљеном прилогу, чиме је прекршила одредбе члана 14. Правилника.

Странка је у обрасцу 3-а исказала прилоге 9 физичких лица у појединачним износима од 2.000,00 КМ, али није навела бројеве потврда.

(2) У обрасцу 3 (извори финансирања) и 3-е (неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу платити) годишњег финансијског извјештаја странка и Завршном рачуну за 2022. годину политичка странка није исказала неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

(3) Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала податке о својим трошковима, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Радничка партија је у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја исказала трошкове платног промета у укупном износу од 18.067,50 КМ. Увидом у изводе са трансакцијског рачуна² утврђено је да су трошкови платног промета износили 31,50 КМ, трошкови предаје завршног рачуна 36,00 КМ и трошкови таксе за овјеру полиичке странке на изборима 18.000,00 КМ.

- Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове закупнине пословног простора који је користила у Теслићу.

(4) Дана 07.12.2023. године Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је Радничкој партији упутила Захтјев за достављање додатне документације за 2022. годину, којим је тражена достава главне књиге са комплетним аналитичким евиденцијама странке за период 01.01.-31.12.2022. године, копију издатих потврда о примљеним прилозима од физичких лица који су исказани на обрасцу 3-а, документацију за остале приходе и изјаву о начину финансирања изборне кампање и износ исте.

Радничка партија није у остављеном року доставила тражену документацију, те је Централна изборна комисија Босне и Херцеговине дана 18.03.2024. године Ургенцијом за

² Подаци из извода са трансакцијског рачуна закључно са изводом број: 4 од 31.05.2022. године.

достављање додатне документације за 2022. годину поново затражила достављање наведене документације.

Радничка партија ни након ургенције није доставила додатну документацију, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

d) Радничка партија није отворила посебан рачун за финансирање изборне кампање.

Као трансакцијски рачун који је, у складу са одредбама члана 4.4 став (1) Изборног закона БиХ, била обавезна отворити и намјенски користити за финансирање изборне кампање, странка је пријавила редовни (главни) трансакцијски рачун странке број: 5675612700000426 код Атос банке а.д. Бања Лука.

Таксу за овјеру за учешће на Општим изборима 2022. године, политичка странка је, супротно одредбама члана 4. став (2) Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Општим изборима 2022. године („Службени гласник БиХ“ број 27/22), уплатила са главног рачуна странке.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ³ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Радничка партија је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла потрошити 377.796,60 КМ.

Радничка партија у обрасцу 4.2 постизборног и годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину није исказала трошкове изборне кампање.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој страници Радничка партија да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси прецизан програм утрошка средства и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање политичке странке користи у складу са програмом утрошка средстава,*
- *да, у складу са одредбом члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, све прилоге пријављује у финансијском извјештају,*
- *да води правилне и попутне евиденције о приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу с Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да поступа у складу с подзаконским актима које доноси Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.*

³ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Радичка партија није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор
Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију
Мр.сц Хасида Гушић